

10. PROGRAMUL DE INVESTITII PRIORITARE IN INFRASTRUCTURA

10.1 SINTEZA

Sistemele de management al deseurilor propuse pentru co-finantare europeana vor constitui primul pas spre un program de investitii pe termen lung proiectat sa fie conform in intregime cu Directivele Comisiei Europene.

Acest prim stadiu va include masurile prioritare cu un impact pozitiv asupra calitatii si cantitatii serviciilor prestate, precum si asupra protectiei mediului reprezentand proiectul ce urmeaza a fi co-finatat prin fondurile de coeziune ale UE in perioada 2007-2013.

Programul de investitii va avea in vedere urmatoarele aspecte:

- Strategia indicata in POS Mediu, care da prioritate solutiilor integrate la scara larga, in principiu in aglomerarile urbane, in vederea conformarii cu acquis-ul UE in sectorul deseurilor intr-o perioada de timp relativ scurta;
- Perioadele de tranzitie pentru Directivele relevante, luand in considerare faptul ca acestea prezinta diferite termene pentru diferite activitati si locatii;
- Suportabilitatea investitiei propuse pentru populatie;
- Capacitatea de implementare locala;
- Maximizarea impactului in cea mai scurta perioada.

Aceasta sectiune descrie prioritizarea masurilor descrise anterior si astfel proiectul ce urmeaza a fi finantat prin intermediul Fondului de coeziune, care corespunde seriei de masuri necesare pentru acquis, se potriveste cadrului strategic si necesita implementare imediata.

In practica, toate masurile sunt solicitate in vederea indeplinirii cerintelor acquis-ului si astfel prioritizarea se poate face doar pe baza impactului si a costului. Astfel, putem observa ca:

- Statia de compostare trebuie sa fie prioritizata deasupra statiei de sortare pentru a maximiza impactul;
- Pentru a maximiza raportul cost beneficiu avem 2 posibilitati, in functie de fondurile disponibile:
  - Realizarea depozitului in Zona 1 fara nici un alt element;
  - Realizarea depozitului de deseuri cu instalatiile de sortare si cu instalatiile de compostare si a unei statii de transfer in Zona 1.

10.2 PRIORITIZAREA MASURILOR

Criterii

Masurile sunt prioritizate intr-o serie de pasi dupa cum urmeaza:

- Prioritizarea masurilor necesare in vederea conformarii cu acquis-ul UE si cu legislatia nationala;
- Prioritizarea acelor masuri ce sunt in concordanta cu documentele strategice principale (POS - Mediu, Planul de implementare pentru Directiva privind depozitele de deseuri, planurile national si regionale de gestionare a deseurilor);
- Prioritizarea acelor masuri ce pot fi efectuate in cadrul capacitatii locale existente;
- Prioritizarea acelor masuri care vor avea un impact maxim asupra tintelor in vederea imbunatatirii situatiei gestiunii deseurilor.

Aceste aspecte sunt detaliate mai jos.

1) Conformare cu acquis-ul UE

Aceasta este o decizie unica clara cu privire la faptul daca masura proiectului trebuie sa conforma cu acquis-ul UE (da/nu).

In practica, toate masurile descrise in master plan vor fi esentiale pentru conformarea cu cerintele UE si acest pas poate fi considerat inutil.

2) Concordanta cu strategia

Aceasta este o decizie unica bazata pe faptul ca masura proiectului se potriveste la toate nivelurile diferite de strategie.

In practica, toate masurile trebuie sa se potriveasca cu strategia regionala si acest pas poate fi considerat inutil.

3) Capacitate locala

Desi ar fi de dorit ca toate masurile sa fie luate imediat, acest lucru nu este posibil din punct de vedere practic si factorul care limiteaza este capacitatea locala de implementare. Astfel, ar trebui considerate prioritare, ca in toate oricare practica normala in administrarea de proiect, masurile care, daca ar fi amanate, ar amana intregul proiect. Masurile care pot fi luate ceva mai tarziu in timp ce inca se indeplinesc cerintele acquis-ului UE si concordanta cu strategia, ar trebui sa aiba o prioritate scazuta.

Prioritizarea poate fi clasificata in baza celei mai tarzii date de inceput, ceea ce nu afecteaza data finala de livrare a proiectului.

4) Impact

In vederea prioritizarii masurilor in conformitate cu impactul, trebuie sa luam in considerare un numar de posibilitati diferite: este posibila construirea unor sau tuturor statiilor de transfer

inainte sau dupa instalatiile de sortare si de compostare. In cazul in care instalatia de sortare (sau de compostare) face parte din pachet, beneficiul construirii statiei de transfer va varia.

Pentru a examina detaliat, elaboram un index de beneficii bazat pe urmatoarele trei elemente, care corespund celor patru obiective principale din POS Mediu:

- Acoperirea populatiei – 100 de puncte unde 100 inseamna acoperirea intregii populatii a judetului;
- Marirea tonajului de reciclare – 100 de puncte unde 100 inseamna tonajul reciclat cand toate elementele proiectului sunt implementate;
- Scaderea tonajului de deseuri biodegradabile, bazata pe tonajul de compost produs – 100 de puncte unde 100 inseamna tonajul produs cand toate elementele proiectului sunt implementate;
- Reabilitarea vechilor depozite de deseuri dupa cum indica acquis-ul – 100 de puncte unde 100 inseamna reabilitarea completa a tuturor depozitelor de deseuri (nivelurile medii se bazeaza pe cantitatea de deseuri din depozitele de deseuri respective).

Trebuie observat faptul ca reabilitarea depozitelor de deseuri este perceputa ca fiind o prioritate, dar nu ar fi posibila indeplinirea acestei sarcini fara construirea statiei de transfer in zona respectiva. Astfel, in scopul prioritizarii, se presupune ca reabilitarea incepe imediat ce este construita statia de transfer.

Indexul de beneficii poate fi folosit pentru a produce un raport cost beneficiu (RCB) care ne permite prioritizarea ordinii in care sunt implementate statiile de transfer in fiecare dintre cele patru cazuri (doar depozit de deseuri, depozit de deseuri cu sortare, depozit de deseuri cu compost, depozit de deseuri cu sortare si cu compost). Aceasta lista poate fi sortata in conformitate cu sumele fondurilor disponibile si cu optiunile response, care sunt mai costisitoare, ca alternativele care ofera aceleasi beneficii sau chiar mai bune. Optiunile preferate sunt acelea cu un RCB mai mare decat cele mai costisitoare (si anume cele in cazul carora cheltuirea unor sume putin mai mari ar reduce costurile medii chiar daca ar creste beneficiile per total).

Acest proces nu ia in considerare costurile de colectare: mai degraba se asuma faptul ca acestea sunt costuri necesare care vor fi preluate in afara proiectului FEDR prioritar.

Toate masurile indeplinesc criteriile pentru primele trei runde de prioritizare. Astfel, prioritizarea sta la baza impactului. Aceasta are ca rezultat Tabelul 10.2-1.

Tabel 10.2-1: Prioritizarea pe baza impactului

	Masuri	Rata Cost Beneficii	
1	Depozit de deseuri	10.80	
2	Depozit de deseuri + zona 2	15.16	Preferat
	<i>Depozit de deseuri + compostare</i>	<i>13.61</i>	<i>Respins</i>
3	Depozit de deseuri + sortare	12.65	<i>Respins</i>
4	<i>Depozit de deseuri + zona 2 + zona 3</i>	<i>13.47</i>	
5	Depozit de deseuri + compostare + Zona 2	18.48	Preferat
	<i>Depozit de deseuri + sortare + Zona2</i>	<i>17.25</i>	<i>Respins</i>
	Depozit de deseuri + Zona 2 + Zona 3+ Zona 4	12.21	Respins

	Masuri	Rata Cost Beneficii	
6	<i>Depozit de deseuri + sortare + compostare</i>	14.38	<i>Respins</i>
	<i>Depozit de deseuri + compostare + Zona 2 + Zona 3</i>	16.66	<i>Respins</i>
	<i>Depozit de deseuri + sortare + Zona 2 + Zona 3</i>	15.82	<i>Respins</i>
	Depozit de deseuri + Sortare + Compostare + Zona 2	19.63	Preferat
7	<i>Depozit de deseuri + compostare + Zona 2 + Zona 3+ Zona 4</i>	15.25	<i>Respins</i>
	<i>Depozit de deseuri + sortare + Zona 2 + Zona 3 + Zona 4</i>	14.56	<i>Respins</i>
	<i>Depozit de deseuri + sortare + Compostare + Zona 2 + Zona 3</i>	18.03	<i>Respins</i>
8	Depozit de deseuri + sortare + compostare + Zona 2 + Zona 3 + Zona 4	15.88	Complet

Combinatiile in italic sunt percepute ca avand mai putin impact decat alte optiuni mai putin costisitoare si astfel sunt respinse: acestea sunt prezentate aici doar pentru pastrarea caracterului complet.

Acest lucru permite 8 combinatii posibile de masuri ce pot fi alese in functie de fondurile disponibile.

In vederea maximizarii RCB, doua dintre optiuni sunt insemnate (in caractere albine) acolo unde o marire imediata a cheltuielilor ar duce la scaderea mediei RCB – aceste sunt optiunile 2 and 6 de mai sus In plus, consideram cazul preferat pentru construirea tuturor elementelor – optiunea 8.

10.3 INDICATORI CHEIE DE PERFORMANTA

Tinte nationale

Tintele POS sunt urmatoarele:

Tabel 10.3-1: Tinte nationale - indicatori

Indicator	Proiect (2007)	Tinta POS (2015)	Optiuni			
			2	4	6	8
Sisteme integrate noi sau complete de administrare a deseurilor la nivel judetean/regional	0	30	1	1	1	1
Vechi depozite de deseuri si gropi de gunoi inchise in zonele rurale (mici)	0	1500	92	92	92	160
Vechi depozite de deseuri municipale inchise in zone urbane	17	150	4	4	4	4
Proiecte pilot pentru reabilitarea siturilor contaminate istoric	0	5	0	0	0	0
Populatia care va beneficia de sistemele de management al deseurilor (in mii persoane)	0	8,000	196	196	196	237

Tinte regionale/judetene

Aceste tinte arata progresul in termeni procentuali in ceea ce priveste atingerea tintelor, bazandu-se pe ideea ca finalizarea intregului proiect (optiunea 8) va indeplini in totalitate tintele judetene.

Tabel 10.3-2: Tinte regionale/judetene- indicatori

Indicator	Optiuni			
	2	4	6	8
Cresterea reciclarii (% din tinta)	0	0	100%	100%
Scaderea in depozitul de deseuri a materialelor biodegradabile (% din obiectiv)	0	100%	100%	100%

10.4 LISTA INVESTITIILOR PRIORITARE

Optiunea 2

Depozit deseuri in Zona 1
Reabilitarea a 3 depozite de deseuri urbane in Zona 1
Reabilitarea a 58 depozite de deseuri rurale in Zona 1
Statii de transfer in Zona 2
Reabilitarea unui depozit de deseuri urban in Zona 2
Reabilitarea a 34 depozite de deseuri rurale in Zona 2

Optiunea 4

La optiunea 2, se adauga:

Facilitati de compostare

Optiunea 6

La optiunile 2 si 4, se adauga:

Facilitati de sortare

Optiunea 8

La optiunile 2, 4 si 6 se adauga:

Statie de transfer in Zona 3
Reabilitarea a 34 de depozite de deseuri rurale in Zona 3
Statie de Transfer in Zona 4
Reabilitarea a 34 depozite de deseuri rurale in Zona 4
Compostare individuala

1. Rezumat

Optiunea 2 – Depozit deseuri + Zona 2
Optiunea 4 – Optiunea 2 + Compostare
Optiunea 6 – Optiunea 4 + Sortare
Optiunea 8 – proiect complet

Capitolul 9 recomanda ca aceste investitii sa fie finantate printr-o combinatie de granturi si imprumuturi si estimeaza ca proiectul va fi fezabil in scenariul proiectat.

Astfel, se recomanda ca suma maxima posibila sa fie finantata prin intermediul granturilor utilizandu-se fondurile FEDR si ca orice alte costuri (pentru echipamentul de colectare si costurile operationale) sa fie finantate printr-o combinatie de credite pe termen lung si taxe aplicate utilizatorului.